

8.12.2022

Hyvinvointialuelouden ja -hallinnon neuvottelukunta 1/2022

Aika to 8.12.2022 klo 9.30 – 12.30

Paikka Valtiovarainministeriö, kh Jakovara / Teams-etäyhteys

Osallistujat

Puheenjohtaja

Sirpa Paatero, valtiovarainministeriö

Varapuheenjohtaja

Juha Majanen, valtiovarainministeriö

Jäsenet

Susanna Huovinen, valtiovarainministeriö

Minna-Marja Jokinen, valtiovarainministeriö

Tero Tyni, valtiovarainministeriö

Pasi Rentola, opetus- ja kulttuuriministeriö

Janne Koivukoski, sisäministeriö

Kari Hakari, sosiaali- ja terveysministeriö

Tiina Korhonen, työ- ja elinkeinoministeriö

Anneli Kiljunen, Etelä-Karjalan hyvinvointialue

Tero Järvinen, Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue

Sami Sipilä, Etelä-Savon hyvinvointialue

Tomas Määttä, Itä-Uusimaan hyvinvointialue

Jukka Lindberg, Kainuun hyvinvointialue

Olli Naukkarinen, Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Helinä Saarela, Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue

Maria Kaisa Aula, Keski-Suomen hyvinvointialue

Päivi Tarsia, Keski-Uusimaan hyvinvointialue

Harri Hagman, Kymenlaakson hyvinvointialue

Tapani Melaluoto, Lapin hyvinvointialue

Markus Syrjänen, Länsi-Uusimaan hyvinvointialue

Juhani Sand, Pirkanmaan hyvinvointialue

Linda Jakobsson-Pada, Pohjanmaan hyvinvointialue

Ismo Rouvinen, Pohjois-Karjalan hyvinvointialue

Anu Vuorinen, Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue

Kari Janhonen, Pohjois-Savon hyvinvointialue

Antti Niemi, Päijät-Hämeen hyvinvointialue

Tero Mäkiranta, Satakunnan hyvinvointialue

Mikko Hokkanen, Vantaa-Keravan hyvinvointialue

Laura Saurama, Varsinais-Suomen hyvinvointialue

Matti Bergendahl, HUS-yhtymä
Daniel Sazonov, Helsingin kaupunki

Sihteeristö

Noora Heinonen, valtiovarainministeriö
Antto Korhonen, valtiovarainministeriö
Hanna-Maija Perttola, valtiovarainministeriö

Käsiteltävät asiat

1. Kokouksen avaus ja osallistujien vahvistaminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 9.31. Vahvistettiin osallistujat.

2. Esityslistan hyväksyminen

Hyväksyttiin asialista kokouksen esityslistaksi.

3. Neuvottelukunnan toiminta ja työsuunnitelma

Noora Heinonen alusti neuvottelukunnalle säädetystä tehtävistä ja sille suunnitelluista toimintatavoista. Neuvottelukunnan keskeisenä tehtävänä on seurata ja arvioida hyvinvointialueiden kustannuksia, rahoitusta, investointeja ja tarvittaessa sopeutustoimia koko maan tasolla ja kaikkien hyvinvointialueiden tehtävien näkökulmasta. Neuvottelukunta kokoontuu ainakin julkisen talouden suunnitelman sekä valtion talousarvioehdotuksen käsittelyn yhteydessä ja tarvittaessa muulloinkin. Jokainen neuvottelukunnan osallistujataho voi ehdottaa asialistalle käsittelyaiheita. Kokouskutsu ja asialista toimitetaan noin kaksi viikkoa ennen kokousta. Kukin tahoo voi vapaasti päättää osallistuuko kokoukseen jäsen vai varajäsen.

Neuvottelukunnan toinen kokous pidetään 8.2.2023, kolmas kokous touko-kesäkuun vaihteessa ja kolmas kokous arviolta lokakuussa 2023. Jatkossa neuvottelukunta kokoontuisi 2-3 kertaa vuodessa sekä tarvittaessa erikseen kutsuttaessa.

Keskusteltiin neuvottelukunnan toiminnasta ja työsuunnitelmasta. Keskustelussa painotettiin sote- ja pelalainsäädännön taloudellisten vaikutusten arvioinnin käsittelyä. Neuvottelukuntaa pidettiin luontevana foorumina tehtävien, veloitteiden ja rahoituksen yhteensovittamiseen. Keskustelussa nostettiin esiin myös mahdollinen tarve alueiden vertaisoppimiselle ja ulkoisten arviointien hyödyntämiselle tässä työssä, ja mahdollisen jaoston tarve tämän teeman osalta. Toisaalta keskusteltiin neuvottelukunnan suhteesta muihin foorumeihin ja verkostoihin, ja todettiin vertaisoppimiselle löytyvän luontevia paikkoja myös muun muassa substanssineuvottelukunnissa. Myös aluehallinnon muutosten käsittelyä neuvottelukunnassa ehdotettiin. Toiveena myös esitettiin, että neuvottelukunta kokoontuisi tarpeen mukaan nyt suunniteltua useammin, ainakin vuonna 2023, johon liittyy monia epävarmuustekijöitä.

Puheenjohtaja Paatero totesi, että kokouskäytännöt toteutetaan esityksen mukaisesti. Esityslistalle voidaan ottaa joka kokoukseen lainsäädäntösuunnitelma ja käydä sen pohjalta taloudellisia vaikutuksia läpi. Arviota on tehtävä erityisesti suhteessa tulevaan, mutta myös jo toteutuneiden muutosten osalta.

Taloudellisten vaikutusten arvioinnin käsittely on synkronoitava valtion talousarvion valmistelun kanssa. Aluehallinnon mahdollisia muutoksia voidaan käsitellä tulevan hallitusohjelman pohjalta. Neuvottelukunta päättää itse miten usein kokoontuu, nyt suunniteltua tiiviimpi kokoustahti on myös mahdollinen.

4. Pysyvien asiantuntijoiden nimeäminen

Nimettiin pysyviksi asiantuntijoiksi finanssineuvos Ville-Veikko Ahonen valtiovarainministeriön kunta- ja aluehallinto-osastolta ja ICT-johtaja Jarkko Levasma valtiovarainministeriön julkICT-osastolta.

5. Odotukset neuvottelukunnan työskentelylle

Juha Majanen alusti odotuksista neuvottelukunnan työskentelylle. Lähtökohtana on se, että hyvinvointialueet muodostavat erittäin merkittävän osan julkisesta sektorista työllistäen kolmanneksen sen henkilöstöstä. Hyvinvointialueiden menot muodostavat yli neljänneksen valtion vuotuisista menoista. Valtioneuvoston yhtenäisyys hyvinvointialueiden ohjauksessa on erittäin tärkeää, ja tätä edistetään kaikilla tasoilla. Ohjauksessa kumppanuus, luottamus ja aito vuorovaikutus ovat keskiössä ja kustannusvaikuttavuuden kehittäminen tavoitteena. Majanen painotti myös hyvinvoinnin ja ennakoinnin, julkisen talouden kokonaisuuden sekä ennen kaikkea ratkaisujen etsimisen merkitystä.

Keskustelussa tuotiin esille, että julkisen hallinnon iso kuva ja kokonaisuuden hallinta ovat hyviä lähtökohtia. Osaoptimoinnin välttämistä tulisi edistää hyvinvointialueiden, kuntien ja valtion välillä: pyrkiä edistämään koko julkisen hallinnon kokonaisuutta. Panoksia tulisi suunnata hyte-työhön ja kustannusvaikuttavuuden kehittämiseen, mihin liittyy myös valtionavustustoiminnan vaikuttavuuden kehittäminen. Henkilöstökysymystä pidettiin erittäin tärkeänä myös tämän neuvottelukunnan kannalta, ja mahdollisen henkilöstöjaoston tarve nostettiin keskusteluun.

Keskustelussa tuotiin esille, että neuvottelukunta voisi vahvistaa valtion ja hyvinvointialueiden yhteistä tulevaisuuden näkymää ja sanomaa. Odotettavissa on tiivistä keskustelua myös rahoituksen riittävydestä, mutta keskustelun tulee olla faktoihin perustuvaa ja tarjota ajantasaista ja realistista hyvinvointialuetalouden tilannekuvaa. Ratkaisuhakuisuutta painotettiin useamassa puheenvuorossa, samoin vuosikellon kirkastamista valtion ja hyvinvointialueiden risteävien prossien välillä. Myös ennakoinnin merkitystä korostettiin. Neuvottelukunnalla on vain rajatusti aikaa, joten kokousten fokusointi ja hyvä valmistelu on erittäin tärkeää.

Puheenjohtaja Paatero totesi, että neuvottelukunnassa on löydettävä sopiva tasapaino käytännön arjen ja julkisen talouden kokonaisuuden näkökulmasta. Seuraavaan kokoukseen valmistellaan tarkempi valtion ja alueiden talousarvioprosessien yhteinen vuosikello ja tarkastellaan uudistuksen strategisia tavoitteita. Uudistuksen valmisteluvaiheessa on toiminut henkilöstöfoorumi, jossa työmarkkinajärjestöt ovat olleet mukana. Oikeat foorumit henkilöstöasioille on löydettävä myös jatkossa.

Päätös: Merkittiin keskustelu tiedoksi.

6. Tiedoksi

Ministeri Paatero kertoi ajankohtaisesta lainsäädäntö- ja budjettivalmistelusta. Keskusteltiin lyhyesti esitetyistä lainsäädäntömuutoksista. Todettiin sihteeristön nimeämisspätös.

7. Muut esille tulevat asiat

Ei muita asioita.

8. Seuraavan kokouksen ajankohta 8.2.2023 klo 9.00–13.00

Todettiin seuraavan kokouksen ajankohta.

9. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11.35.